

Nyen lâ mbi lingbi ti kou na péko ti surungo ndô ti maboko ti mbi teti COVID-19?

4/2021

Mo lingbi ti wara â kété kpalé na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo, teti kété ngoye. Â yé sô a yéké fâ biani sô tère ti mo angbâ ti wara ngangu. Â kété kpalé sô a lingbi ti hounzi na yâ ti a kété lango na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo. A mbeni a zo a yéké wara a kpalé na péko ti surungo ndô ti maboko ti ala pèpè ouala ala lingbi ti â mbéni kpalé ti péko ti surungo ndô maboko ti ala na péko ti sô si a sürü ndô ti maboko ti ala ti fani usè ni, na a hon â kpalé sô ala lingbi ti wara na péko ti kozo surungo ndô ti maboko ti ala. A yéké tâ ngangu mingi ti wara â kota kpalé na péko ti surungo ndô ti maboko.

Â kpalé sô a lingbi ti si na a zo kwè

Na ndô ti maboko na ndö sô a sürü mo dä.

- Sôngo ti yâ ti tère
- Bengô ti tère
- Soukougô ti tère

Na yâ ti tère ti mo kwè:

- Wókongo ti tère
- Sôngo li
- Sôngo ti a gaba ti mo
- Korô
- Wâ ti tère ouala ndowâ na yâ ti tère.
- Londongô ti bè, ouala â mbéni kobéla na yâ ti mo

Â mbéni surungo ndô ti maboko teti COVID-19 a hounda ti sürü ndô ti maboko ti mo fani usè ti tongana yoro ni a bata mo nzoni teti maboko ti kobéla ni. A yéké nzoni mo wara â kapa ti surungo ndô ti maboko usè kwè, atâ si mo wara â kété kpalé na péko ti kozô surungo ndô ti maboko ti mo. A lingbi a sürü ndô ti maboko ti mo légé usè, mais mo lingbi ti surungo ndô ti maboko ti mo ti fani usè ni pèpè tongana wanganga ti mo lâ a tènè na mo ti sürü ni pèpè.

Tère ti mo a yéké mou ngoye ti wara ngangu na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo. **Mo lingbi ti wara ngangu nzoni na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo na yâ ti yénga usè na péko ti sô a sürü ndô ti maboko ti mo ti fani usè ni.** Mo lingbi ti ngbâ ti wara kobéla ti COVID-19 tongana mo tí na yâ ti kpalé ti warango kobéla kozô si a sürü ndô ti maboko ti mo ti fani usè ni, ouala kozô si tère ti mo a wara ngangu na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo. Â surungo ndô ti maboko a lingbi ti ga na kpalé na ndô ti â bango yâ ti méné ti mo pèpè. Ti bata a tanga ti a zo nzoni juska a sürü ndô ti maboko ti â tanga ti a zo kwè, you kanga hon tongana mo sigigi ouala mo yéké na popo ti a gbâ ti a zo.

Â nzoni wango

A yéké nzoni ti tongana mo kou na mo nyon a yoro ti sôngo yâ ti tère na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo. Nga, tongana mo yé ti nyon yoro teti sôngo yâ ti tère na a kpalé ti péko ti surungo ndô ti maboko ti mo, mo lingbi ti pika patara na wanganga ti mo kozô ni si mo lingbi ti gwé na dawâa ouala ti mou a mbéni yoro, tongana Ibuprofen ouala Acetaminophen (sô a yéké iri ni nga Tylenol).

A yéké nzoni mo ngbâ ti nyon a yoro teti a gbâ ti lango, mais mo lingbi ti kaï nyongo yoro ni tongana wanganga ti mo a tène na mo ti kaï nyongo yoro ni na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo. A lingbi ti duti sioni mingi ti kaï nyongo â yoro sô mo yéké nyon ka lakwè.

Ti kaï sôngo ti yâ ti tère na péko péko ti surungo ndô ti maboko ti mo:

- Bi nzoni bongô na yâ ti ngu na mo zia na ndö sô a yéké sôn mo sô.
- Sala kusala na maboko ti mo.

Ti kaï doutingô nzoni pèpè ndali ti kobéla ti ndowâ:

- Nyon ngü mingi.
- You â bongô sô mo lingbi ti wara wâ na yâ ti tère ti mo pèpè.

Na ngoye wâ la mo lingbi ti iri wanganga

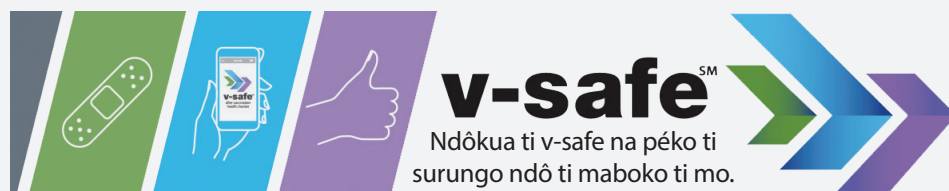
Na yâ ti a gbâ ti a yé ni, a kpalé ti péko ti surungo ndô ti maboko a yéké séngé. Pika singa na wanganga ti mo ouala zo ti mungo na mo â tonga:

- Tongana tère ti mo a tonda ti bè ouala a soukou na ndö sô a sürü ndô ti maboko ti mo dä, na a tonda ti sôn mingi na péko ti ngbonga 24 (ouala lango 1).
- Tongana mo yéké gi bè ti mo na ndô ti â kpalé sô a lingbi ti ga na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo ouala a kpalé sô a gwé ti hon iyo na tère ti mo na yâ ti â kété a lango.
- tongana a sürü ndô ti maboko ti mo na yoro sô iri ni Johnson & Johnson na mo wara â kpalé ti péko ni tongana: ngangu sôngo li, sôngo péko, â fini nzörökö ti sôngo ti â kamba ti tère, ngangu sôngo yâ, hongoni gbâ, soukougô gèrè, koto-molango, ouala tiko.

Ounda zo ti surungo ndô ti maboko ti mo ti su iri ti ala na ndokua ti v-safe.

V-safe a yéké mbéni ndokua sô a yéké na ndô ti ngbanda-tère sô a mou légé na mo ti tène na ndokua ti CDC ouala tongana mo wara a kété kpalé na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo teti COVID-19. Mo lingbi ti mo mbéti ti da bè tongana mo yé ti sürü ndô ti maboko ti mo ti fani usè ni.

Ti inga a tène mingi na ndô ti v-safe gwé na ndô gbanda-tère na www.cdc.gov/vsafe.